

บทที่ 2

ยุคก่อนประวัติศาสตร์

กำเนิดจีน

จีนเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่มากที่สุดประเทศหนึ่งแต่แม้กระทั่งในปัจจุบันวัฒนธรรมของจีนไม่ได้สูญสิ้นไปกับกาลเวลาเหมือนกับวัฒนธรรมที่เก่าแก่อื่น ๆ ของโลก ตรงกันข้ามจีนกำลังสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเองขึ้นมาอีก

ความรู้ของเราในปัจจุบันเกี่ยวกับความเป็นไปของประเทศจีนในยุคก่อนประวัติศาสตร์ล้วนแต่ได้มาโดยทางการสันนิษฐาน และการอ้างตามซากวัตถุที่นักโบราณคดีขุดพบแล้วมาตั้งเป็นทฤษฎี อย่างไรก็ตามก็ดีในขณะที่เรายังไม่สามารถหาหลักฐานอย่างอื่นที่ดีกว่าวัตถุทางโบราณคดี ข้อสมมติตลอดจนทฤษฎีที่ถูกตั้งขึ้น โดยอาศัยซากวัตถุโบราณ ก็เป็นสิ่งที่ให้ความกระจ่างถึงความลึกลับต่าง ๆ และจำต้องยอมรับจนกว่าจะมีหลักฐานใหม่ที่ดีกว่า อย่างเช่น นักโบราณคดีชื่อ เจ. บี. แอนเดอร์สัน ชาวสวีเดน ทำให้เราทราบถึงวัฒนธรรมของจีนในสมัยยุคหินใหม่ และนอกจากนี้ก็ยังมียักโบราณคดีอีกหลาย ๆ ท่านที่ทำให้เราได้ทราบถึงความกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับความเป็นมาในอดีต

เราไม่ทราบแน่ชัดได้ว่าประวัติศาสตร์ชนชาติจีนถือกำเนิดมาเมื่อไร มีทั้งเรื่องเล่าและสันนิษฐาน แต่ตามทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับเชื่อว่า เกิดขึ้นในยุคน้ำแข็งตั้งแต่ประมาณ 350,000-400,000 ปีมาแล้ว ทั้งนี้โดยอ้างจากซากของมนุษย์ปักกิ่งที่ขุดพบที่เมืองหนึ่งทางตอนใต้ของกรุงปักกิ่งเมื่อต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทฤษฎีนี้ได้มีน้ำหนักมากขึ้นจากการค้นคว้าของศาสตราจารย์ ฟรานซ์ ไวเดนไรซ์ อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันมีผู้คัดค้านทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นว่าไม่น่าจะเป็นไปได้ แล้วสันนิษฐานว่าน่าจะเกิดในยุคหินใหม่ (Neolithic time)³ มากกว่า (จาก 4,000 ปีก่อนคริสตกาลเป็นต้นมา) คือหลังจาก

สิ้นยุคน้ำแข็ง ได้มีการรวมตัวกันขึ้นในบริเวณที่ราบที่อุดมสมบูรณ์ของแม่น้ำเหลืองทางตอนเหนือของประเทศ⁴ จากนั้นชาวจีนได้เริ่มสร้างสังคมแบบพื้นฐาน วัฒนธรรมในขั้นต่อมาที่มีการพัฒนาแล้วเกิดขึ้นราว ๆ 10,000 ปี โดยมีสังคมเป็นแบบเกษตรกรรมมีชีวิตขึ้นอยู่กับการเพาะปลูกเป็นหลัก

วัฒนธรรมหยังเซา และลุงชาน

เราไม่อาจบอกลงไปได้แน่นอนว่าวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีนได้รับอิทธิพลมาจากใครหรือว่าเป็นของจีนแท้ ๆ⁵ แต่ที่เราทราบแน่ชัดก็คือ จีนเริ่มมีวัฒนธรรมแล้วตั้งแต่ในตอนต้น ๆ ของยุคหินใหม่ อันได้แก่

สี⁶ (li) และเสียน⁷ (hsien) เป็นภาชนะที่ขุดค้นพบทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ได้แสดงให้เห็นถึงความเจริญของจีนเป็นครั้งแรกที่เกิดขึ้น ของยุคหินใหม่

วัฒนธรรมหยังเซา เป็นยุคของความเจริญไปจากยุคสีและเสียนอีกขั้นหนึ่ง ขุดพบในบริเวณที่ตั้งของเมืองหยังเซา ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลโชนาน โดยนักโบราณคดีชาวสวีเดนผู้หนึ่งในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ซากวัตถุที่พบในครั้งนี้มีลักษณะแตกต่าง ๆ ไปจากวัฒนธรรมสีและเสียน คือมีความประณีตมากกว่าและมีการระบายสีบนภาชนะเหล่านั้น สีที่ใช้ระบายมีทั้ง สีขาว แดง ดำ น้ำตาล สลับกันไป สันนิษฐานว่ามีอายุอยู่ในราว 2000-1000 ปีก่อนคริสตกาล จากรูปภาพที่แกะสลักบนเครื่องปั้นดินเผาทำให้เราทราบว่า สังคมของชาวจีนในยุคนี้มีการรวมตัวกันเป็นหมู่บ้าน ทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้มีการขุดพบเครื่องทอผ้า ซึ่งได้มีการสันนิษฐานกันว่าในสมัยหยังเซามีอุตสาหกรรมทอผ้าเกิดขึ้นแล้ว เครื่องมือเครื่องใช้เป็นที่ เป็นโลหะยังไม่มี แต่เชื่อกันว่าปลายสมัยหยังเซาเริ่มมีโลหะเข้ามาแพร่หลายบ้างแล้ว⁸

วัฒนธรรมลุงชาน ในขณะที่วัฒนธรรมหยังเซายังเจริญรุ่งเรืองอยู่ที่ทิศตะวันตก บริเวณที่ราบทางทิศตะวันออกได้ให้กำเนิดวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ วัฒนธรรมลุงชาน มีชื่อเรียกตามสถานที่ ๆ ขุดพบ คือในเมืองลุงชาน ในมณฑลชานตุง ลักษณะของความเจริญดูได้จากเครื่องปั้นดินเผาที่ขุดพบ ไม่นิยมการระบายสี ผิวด้านนอกของภาชนะจะขัดมันขึ้นเงามีสีดำเป็นสีพื้นส่วนใหญ่ ไม่มีการตกแต่ง หรือวาดภาพประดับ

ประดาและไม่มีความสะดวกเหมือนเครื่องปั้นดินเผาที่พบในสมัยหยังเซา มีรูปแบบหลายชนิดแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วคล้ายคลึงกับเครื่องปั้นดินเผาของจีนและในโลกสมัยปัจจุบัน

ในสมัยต่อมาความเป็นอยู่ของคนจีนมักอยู่รวมกันเป็นหมู่บ้าน ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม มีกำแพงดินเผาล้อมรอบหมู่บ้าน บ้าน ก่อสร้างขึ้นโดยอาศัยซากสลักหักพังที่มีอยู่ก่อนและใช้ดินโคลนเป็นวัสดุ มีการสาธารณสุขโรคอื่น ๆ เช่น การขุดบ่อน้ำเพื่อใช้บริโภค มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้ทำประโยชน์ เชื่อว่าเริ่มมาจากในสมัยหยังเซาการทำนายโชคชะตาเป็นประเพณีที่นิยมกันในสมัยนี้⁹